

**EESTI FILMITÖÖSTUSE KLASTRI JA EESTI NÄITLEJATE LIIDU
HEA TAVA KOKKULEPE**

I Üldosa

1. MÕISTED

- 1.1. **Casting** – näitlejate valimine filmi ettevalmistusperioodil, ka prooviesinemine;
- 1.2. **Draamaproov** – filmivõtete eelne etapp, kus näitlejad harjutavad oma rolle, lavastaja seab stseenid ja kogu meeskond töötab koos, et viia film võttevalmis olekusse;
- 1.3. **Helindamine** – dialoogi uuesti salvestamine pärast filmimist;
- 1.4. **Järeltootmine** – filmivõtetele järgnev periood, mis sisaldab muu hulgas pildi ja heli montaaži, helindamist, heli- ja visuaalefektide ning muusika lisamist, heli kokkusalvestust ning filmi *on-line* montaaži;
- 1.5. **Kaader** – üksik pilt filmitud materjalist;
- 1.6. **Klaster** – „Mittetulundusühing Eesti Filmitööstuse Klaster“ (registrikood 80380620);
- 1.7. **Klastri liige** – mittetulundusühingu Eesti Filmitööstuse Klaster (registrikood 80380620) liige;
- 1.8. **Lähtetasu** – Näitlejale makstav miinimumtasu, milles Pooled omavahel kokku lepivad;
- 1.9. **Making of** – dokumentaalfilm filmi tegemisest;
- 1.10. **Näitleja** – Näitlejate Liidu liige, kellega Klastri liige sõlmib Rollilepingu;
- 1.11. **Näitlejate Liit** – Eesti Näitlejate Liit (registrikood 80044655);
- 1.12. **Pool** – Näitlejate Liit või Klaster;
- 1.13. **Pooled** – Näitlejate Liit ja Klaster;
- 1.14. **Raamleping** – käesolev hea tava kokkulepe, mis on sõlmitud Klastri ja Näitlejate Liidu vahel ning mis reguleerib Klastri ja Näitlejate Liidu liikmete vahel sõlmitavate lepingute korda;
- 1.15. **Rollileping** – Klastri liikme ja Näitleja vahel sõlmitud leping töö tegemiseks. Rollilepinguks loetakse võlaõiguslikku lepingut või töölepingut, samuti lepingut, mille üks pool on Näitlejale kuuluv äriühing;
- 1.16. **Still** – kaader filmist, foto;
- 1.17. **Teaser** – lühike reklaamklipp (tavaliselt 20 sekundit kuni 1 minut);
- 1.18. **Tootja** – Klastri liige, kellega Näitleja on sõlminud Rollilepingu;
- 1.19. **Tootmisteenus** – Eesti filmitootja osutab välismaa filmitootjale filmitootmisega seotud teenuseid, millega ei kaasne Eesti tootjale audiovisuaalse teose autoriõiguste üleminekut seaduse või lepingu alusel. Eesti tootja saab näitleja esitusega seotud varalised õigused üleandmiseks, vahendades õigusi ja/või näitlejaid;
- 1.20. **Treiler** – pikk reklaamklipp (tavaliselt 2–2,5 minutit).

2. RAAMLEPINGU POOLED

- 2.1. Käesolev Raamleping sõlmitakse Näitlejate Liidu kui näitlejaid kollektiivselt esindava organisatsiooni ja Klastri kui Tootjaid esindava organisatsiooni vahel.
- 2.2. Raamleping kehtib neile Tootjatele ja Näitlejatele, kes kuuluvad Raamlepingu sõlminud organisatsioonidesse.

- 2.3. Klatri liikmed kohaldavad Raamlepingut kõigi Näitlejate suhtes, olenemata sellest, kas Klatri liikme puhul on tegemist pea- või kaastootjaga.
- 2.4. Raamleping ei laiene Tootmisteenuale. Juhul kui tegemist on Tootmisteenuaga, lähtuvad Pooled igast projektist eraldi.

3. RAAMLEPINGU ÜLDPÕHIMÕTTED

- 3.1. Rollilepingut ei või sõlmida tingimustel, millega antakse Näitlejale vähem õigusi kui Raamlepingus kokku lepitud.
- 3.2. Raamlepingu tingimused, millega antakse Näitlejale vähem õigusi seaduses või muus õigusaktis ettenähtust, on tühised, välja arvatud juhul, kui sellise Raamlepingus sisalduva kokkuleppe võimalus on õigusaktiga lubatud.
- 3.3. Raamlepingu sätete omavahelise vastuolu korral kohaldatakse sätet, mis on Näitlejale soodsam.
- 3.4. Raamleping peab olema kättesaadav kõigile, keda see puudutab.
- 3.5. Pooled on kohustatud tutvustama Raamlepingut oma liikmetele, samuti uutele liikmetele nende organisatsiooni vastuvõtmisel.

4. RAAMLEPINGU ESE

- 4.1. Raamleping on Poolte kokkulepe, mis reguleerib Poolte liikmete vahelisi (töölaseid) suhteid.
- 4.2. Raamlepinguga määratakse kindlaks minimaalsed nõuded:
 - 4.2.1. Rollilepingu sõlmimisele;
 - 4.2.2. tasustamise tingimustele;
 - 4.2.3. töötingimustele;
 - 4.2.4. suhetele meediaga;
 - 4.2.5. töö- ja puhkeaja tingimustele;
 - 4.2.6. Rollilepingu muutmise ja ülesütleamise tingimustele ning töö tegemisest keeldumisele;
 - 4.2.7. töötervishoiu ja tööohutuse tingimustele;
 - 4.2.8. kokkuleppele intellektuaalomandi õiguste osas.

5. RAAMLEPINGU TÄITMISE KONTROLLIMINE JA VAJALIKU INFORMATSIOONI ANDMINE

- 5.1. Raamlepingu täitmist kontrollivad Poolte nimetatud volitatud esindajad.
- 5.2. Raamlepingu täitmise osas esitavad Pooled vastastikku iga-aastaselt Raamlepingu sõlmimise aastapäeval ülevaate Raamlepingu täitmisest ja muu olulise informatsiooni, mis seondub Raamlepinguga.

6. RAAMLEPINGU MUUTMINE, PIKENDAMINE JA UUE RAAMLEPINGU SÕLMIMINE

- 6.1. Raamleping jõustub sellele allakirjutamise päevast.
- 6.2. Raamlepingu kehtivus on viis aastat. Pooled vaatavad töö tasustamise tingimused ja Lähtetasud üle kahe aasta möödudes Raamlepingu sõlmimisest, alates kolmandast aastast igal kalendriaastal. Juba sõlmitud Rollilepingutes kokkulepitud tasu ei muutu.

- 6.3. Raamlepingu tähtaja möödumisel loetakse, et Raamleping on muutunud tähtajatuks, kui kumbki Pool ei teata vähemalt kolm kuud enne Raamlepingu tähtaja möödumist kirjalikult teisele Poolele, et ta ei soovi Raamlepingu pikendamist.
- 6.4. Raamlepingu tähtajatuks muutumise korral on Pooled kuni uue Raamlepingu sõlmimiseni või Raamlepingu lõppemiseni selle ülesütleamise tõttu kohustatud täitma Raamlepingu tingimusi.
- 6.5. Tähtajatu Raamlepingu võib kumbki Pool üles öelda, teatades sellest kirjalikult teisele Poolele ette vähemalt kuus kuud.
- 6.6. Raamlepingu kehtivuse ajal on Pooled kohustatud täitma Raamlepingus ettenähtud tingimusi ning pidama töörahu. Töörahu pidamise kohustus lõpeb alates Raamlepingu ülesütlemisest teatamisest.
- 6.7. Raamlepingu muutmiseks või täiendamiseks esitavad Pooled teineteisele kirjalikud ettepanekud vähemalt kaks nädalat enne läbirääkimiste algust.
- 6.8. Klatri liikme või selle organisatsiooniliselt iseseisva osa üleminekul ühelt isikult teisele laienevad Raamlepingus kokkulepitud tingimused ettevõtte omandajale.
- 6.9. Klatri liikme lõpetamise korral lõppeb ka litsents Näitleja varaliste õiguste teostamiseks ning litsentsitud õigusi jääb ainuteostama Näitlejate Liit.
- 6.10. Kõik Raamlepingu muudatused sõlmivad Pooled kirjalikult.

II Tootja ja Näitleja vahelise lepingu tingimused

7. CASTING

- 7.1. *Casting* on üldjuhul tasuta töö ning seda loetakse samaväärseks tööintervjuuga. Üldreeglina ei ole Näitlejale *castingul* osalemise eest tasu ette nähtud. *Castingul* osalemine ei taga Rollilepingu sõlmimist. Kui *castingul* peab Näitleja näitlema kellegagi koos, peab Tootja võimalusel tagama, et see teine näitleja on professionaalne näitleja.

8. ROLLILEPINGU SÕLMIMINE

- 8.1. Näitleja ja Tootja vahel sõlmitakse kirjalik Rollileping kooskõlas Raamlepinguga. Pooled on teadlikud, et tulenevalt väljakujunenud praktikast sõlmitakse valdkonnas ka muid võlaõiguslikke lepinguid töösuhte asemel. Sellisel juhul peab see muu võlaõiguslik leping tagama, et Näitleja või Näitleja äriühing, mille kaudu Näitleja tegutseb, saab selle muu võlaõigusliku lepingu alusel vähemalt samaväärse kaitse nagu need Näitlejad, kes on sõlminud Rollilepingu töölepinguna.
- 8.2. Rollilepingu tüüpvorm on Raamlepingu lisa 1.
- 8.3. Mõistliku aja jooksul, aga hiljemalt enne kaks nädalat enne tööle asumist kohustub Tootja esitama Näitlejale Rollilepingu projekti, mille sisu ja tingimuste osas on Näitlejal õigus teha ettepanekuid.
- 8.4. Rollilepingu muutmine on lubatud ainult Poolte vähemalt kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis kokkuleppel, välja arvatud seaduses ettenähtud juhtudel.

9. TÖÖ TASUSTAMISE TINGIMUSED

- 9.1. Tootja võib:
 - 9.1.1. Näitlejaga Rollilepingu sõlmida päevatasu alusel (võttepäeva tasu), mille puhul Rollileping tagab kindla tööpäevade arvu kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul;
 - 9.1.2. Näitleja palgata kokkulepitud tasu alusel täitma rolli Rollilepingus kindlaksmääratud ajavahemiku vältel (ajatöö).

- 9.2. Pooled lähtuvad töö tasustamisel tasudest, mis fikseeritakse Raamlepingu lisas (vt Raamlepingu punkti 6.2).
- 9.3. Näitleja ja Tootja võivad Rollilepingus kokku leppida ka Näitlejale soodsamates tingimustes, eeskätt suuremas töötasus.
- 9.4. **Võttepäeva tasu** on tasu võtteplatsil töötatud päeva eest. Võttepäeva tasus sisaldub kokku kuni 10 tundi Järeltootmisele kuluvast ajast. Seda ületava ajakulu eest tasub Tootja Näitlejale tunnitasu alusel. Tunnitasu arvutatakse võttepäeva tasust, jagades võttepäeva tasu 10-ga.
- 9.5. **Proovipäeva tasu** on filmi ettevalmistusel tehtava töö tasu (Draamaproov, proovipäev). Proovipäeva eest tasutakse:
- 9.5.1. tunnitasu, kui proovipäev kestab kuni 2 tundi;
 - 9.5.2. 50% proovipäeva tasust, kui proovipäev kestab vahemikus 2-5 tundi;
 - 9.5.3. 100% proovipäeva tasust, kui proovipäev kestab rohkem kui 5 tundi;
 - 9.5.4. grimmi- ja kostüümi-proove ei tasustata, välja arvatud juhul, kui tegemist on erigrimmiga. Erigrimmi puhul tasutakse 30% proovipäevatasust.
- 9.6. Kui Näitleja peab sõitma grimmi- või kostüümi-proovi jaoks välisriiki või oma asukohast kaugemale kui 100 km ning grimmi- või kostüümi-proovi ei ole võimalik siduda teiste tegevustega filmi raames, siis toimub tasustamine poolte vahelisel kokkuleppel.
- 9.7. Raamlepingu punktis 9.5 nimetatud määrades proovipäeva päevatasu kuulub Näitlejale tasumisele ka sellisel juhul, kui ta osaleb proovipäeval, kuid ta ei saa rolli.
- 9.8. Rolliks valmistumisel pikema perioodi jooksul, uue oskuse omandamisel vms, lepitakse tasu eraldi Näitleja ja Tootja vahel kokku.
- 9.9. Kui Tootja ja Näitleja on kulude (sealhulgas transpordikulude) hüvitamises vähemalt kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis (näiteks e-posti teel) kokku leppinud, hüvitatakse need kuluaruande alusel. Kuluaruandele lisatakse vastavat kulutust tõendav dokument (arve, leping, vms). Kuluaruande alusel esitatud kulud tuleb Näitlejale hüvitada 15 päeva jooksul alates nõuetekohase kuluaruande esitamisest.
- 9.10. Näitlejast mitteoleneval põhjusel ärajäänud võttepäeva korral on Näitlejal õigus nõuda Tootjalt:
- 9.10.1. 50% päevatasust, kui Tootja on teavitanud võttepäeva ärajäämisest 12-24 tundi ette;
 - 9.10.2. 100% päevatasust, kui Tootja on teavitanud võttepäeva ärajäämisest vähem kui 12 tundi ette.
- 9.11. Kui Näitleja tegelikult osaletud võttepäevade, proovipäevade ja Järeltootmise päevade arv erineb Rollilepingus kokkulepitud päevade arvust, fikseeritakse nende tegelik arv vähemalt kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis e-posti teel pärast võttepäevade lõppu vastavalt Näitleja tegelikult osaletud võttepäevadele. Poolte vahelise erimeelsuse korral tegelikult osaletud võttepäevade, proovipäevade ja Järeltootmise päevade arvestuse osas on Tootja kohustatud tõendama tegelikku päevade arvu, kui see on väiksem Rollilepingus kokku lepitud päevade arvust. Rollilepingus fikseeritakse minimaalne võttepäevade arv, mis kuulub tasustamisele sõltumata tegelikust tööpäevade arvust.
- 9.12. Kui Näitleja on tööle võetud võttepäeva tasu alusel või perioodiks, siis makstakse tasu võtteperioodi lõpus, kuid igal juhul 21 päeva jooksul pärast Näitleja viimast võttepäeva. Maksmist ei tohi edasi lükata, kui mis tahes Järeltootmine toimub sellest tähtajast hiljem. Kui võtteperiood kestab kauem kui kaks kuud, on Näitlejal õigus saada tasu igakuiselt.
- 9.13. Näitlejale makstakse tasu võttepäevale, proovipäevale või Järeltootmise päevale sõitmise eest ning seal viibimise eest ka sellisel juhul, kui Näitlejast mitteolenevatel põhjustel kokkulepitud tegevust ei toimunud.
- 9.14. Kui töö toimub välisriigis, maksab Tootja Näitlejale reisipäeva tasu. Kui transport töö teostamise kohta kestab kuni 4 tundi, tasutakse reisipäeva eest tunnitasu alusel. Tunnitasu arvutatakse võttepäeva tasust. Üle 4-tunnise reisipäeva eest makstakse 50% võttepäeva tasust.

- 9.15. Kui võttepäev, proovipäev või Järeltootmise päev toimub välisriigis, siis on Näitlejal õigus saada välislähetuse päevaraha ning Tootja kohustub korraldama Näitlejale toitlustuse vähemalt kolm korda päevas ja majutuse. Välislähetuse päevaraha arvestamise aluseks on Vabariigi Valitsuse määrus, mis reguleerib töölähetuse kulude hüvitiste ja välislähetuse päevaraha maksmise korda.

10. TÖÖTINGIMUSED

- 10.1. Tootja kohustub võttekohtade ja võtete kuupäevade planeerimisel arvestama ja aktsepteerima Näitleja eelnevalt sõlmitud lepinguid. Näitleja loetakse Rollilepingut mitte rikkunuks, kui ta on Tootjale ette teatanud, et talle ei sobi Tootja teatavaks tehtud võttekoht ja/või kuupäev tulenevalt sellest, et Näitleja peab täitma eelnevalt sõlmitud lepingust tulenevaid ülesandeid.
- 10.2. Tootja kohustub Rollilepingu sõlmimisel esitama Näitlejale võtteperioodi ajakava. Ajakava hilisem muutmine toimub ainult Tootja ja Näitleja kokkuleppel. Kui Näitlejale ei sobi uus Tootja pakutav ajagraafik ning Tootjal ei ole võimalik graafikut Näitlejale sobivaks muuta, siis on Tootjal õigus Rollileping üles öelda ilma, et ta oleks kohustatud Näitlejale tasuma töötasu, mille Näitleja oleks saanud, kui Rollilepingut ei oleks üles öeldud.
- 10.3. Tootja teavitab Näitlejat enne Rollilepingu sõlmimist, kas on kavatsus salvestada otseheli või läheb film Järeltootmises ülelugemisele.
- 10.4. Tootja kohustub korraldama võttepaigal toitlustamise, kui võttepäev kestab enam kui 4 tundi. Toitlustamise korraldamisel tuleb arvesse võtta muuhulgas võimalikke piiranguid ja erisoove (taimetoit, talumatus, jms). Tootja peab tagama ka piisavas koguses karastusjookide, vee, kohvi, tee jms kättesaadavuse võtteplatsil olenemata võttepäeva kestvusest.
- 10.5. Tootja korraldab võttepäeval Näitlejale võtete vahel puhkamise selliselt, et Näitleja saab olla eraldatud massistseenides osalejatest ning et öövõtetel oleks tagatud lõõgastumisvõimalus.
- 10.6. Näitleja on kohustatud oma rolli esitamiseks vajalikud oskused ja teksti selgeks saama enne võtteperioodi algust tingimusel, et ta on käsikirja või stsenaariumi kätte saanud mõistlikul ajal enne võtteperioodi. Näitlejal ei ole õigust teha käsikirjast või stsenaariumist koopiaid või muul viisil jäädvustusi ilma Tootja nõusolekuta.
- 10.7. Tootja tagab Näitlejale rolli täitmiseks kasutatavad kostüümid, parukad, habemed jms, mis jäävad pärast võtteperioodi Tootjale. Tootja tagab, et kostüümid, parukad, habemed jms oleksid hügieenilised ja desinfitseeritud. Tootja tagab nende korrasoleku kogu võtteperioodi jooksul.
- 10.8. Kui Näitlejal on rolli täitmiseks vaja kasutada nn *casual* riideid ning Tootja ja Näitleja lepivad kokku, et Tootja ei taga sellist riietust, siis peab Tootja maksma Näitlejale isiklike riiete kandmise eest filmivõtetel mõistliku hüvitist. Näitleja isiklike rõivaste/asjade rikkumise või hävimise eest vastutab sellisel juhul Tootja.
- 10.9. Tootjal ja Näitlejal ei ole lubatud filmivõtete ajal ilma teise poole nõusolekuta tuua kõrvalisi isikuid Tootja ruumidesse või võtteplatsile. Tootja teavitab eelnevalt Näitlejat võtteplatsi küllastavatest kolmandatest isikutest.
- 10.10. Näitlejal ei ole lubatud avaldada käsikirja või töö sisuga seotud üksikasju ilma Tootja nõusolekuta.
- 10.11. Tootja on kohustatud võtma arvesse Näitleja märkusi ja ettepanekuid tundlike stseenide ettevalmistamisel ja filmimisel. Tundlikeks stseenideks loetakse eeskätt alastistseenid, vaimselt keerulised stseenid ja usulise veendumusega seotud stseenid. Tundlike stseenide puhul on Näitlejal õigus nõuda initsiimkoordinaatori kohalolekut. Selliste stseenide puhul peab Tootja tagama, et Näitlejal on õigus temast filmitud materjali läbi vaadata. Pärast filmi lõplikku montaaži ei ole Näitlejal õigust nõuda filmi stseenide eemaldamist või ümberategemist.
- 10.12. Alastiolek stseenides peab olema kokkulepitud enne Rollilepingu sõlmimist ning see peab olema Näitlejale eraldi tasustatud. Alastistseenide ja vaimselt raskete stseenide filmimise ajal võivad võtteplatsil viibida vaid Tootja töötajad, kelle otseseks kohustuseks see on.

- 10.13. Kui Näitleja rollist tulenevalt on vajalik tema välimuse oluline muutmine, tagab Tootja võimaluste piires ja mõistlikus ulatuses Näitleja välimuses tehtud muudatuste taastamise algseks.

11. SUHTED MEEDIAGA

- 11.1. Tootja ja Näitleja lepivad kokku, kuidas on Näitlejal õigus avaldada Rollilepingu täitmise (filmis osalemisega) seotud olulisemat informatsiooni, eeskätt intervjuude andmine, artiklite avaldamine, filmi sisu kohta info andmine ning muu meediategevus (nn meediaplaan). Näitlejal on õigus avalikustada mõistlikus matus filmis osalemise fakt ning tema rolliga seotud üldised asjaolud Tootjaga eelnevalt kooskõlastamata. Tootjal on õigus Näitlejalt nõuda, et viimane hoiaks konfidentsiaalsena enda osalemise filmis ja/või teiste näitlejate osalemise filmis.
- 11.2. Näitleja osaleb ilma lisatasuta mõistlikus matus filmi kommunikatsioonitegevuses vastavalt Tootja ja Näitleja vahel sõlmitavatele kokkulepetele. Suuremahulises kommunikatsioonitegevuses osalemine (muu hulgas ristmeedia) ja selle tingimused tuleb Tootja ja Näitleja vahel eraldi kokku leppida. Tootja kohustub hüvitama Näitlejale mõistlikud ja eelnevalt Tootjaga kooskõlastatud kommunikatsioonitegevusega seotud kulud (näiteks sõidukulud, ööbimine, kulud eririietusele, kui see on vajalik, jms).
- 11.3. Näitleja kohustub mitte avalikustama filmi võtete käigus enda või oma lähikondlase tehtud pilte või fotosid enne filmi esilinastust ilma Tootja loata (sealhulgas ka sotsiaalmeedias).
- 11.4. Näitlejal on õigus viibida filmi esilinastusel ja/või pressiteate tegemisel ning seal ka intervjuusid anda.
- 11.5. Näitleja kohustub lubama Tootja määratud ametlikul fotograafil oma esitust pildistada ja neid fotosid kasutada ainult filmi reklaamimiseks ja turustamiseks. Näitlejal on õigus kasutada tehtud pilte oma töödega seotud portfoolios. Tootja kohustub fotograafi tulekust Näitlejat ette teavitama. Filmi turundamiseks kasutatakse filmi arendusperioodil tehtud foto- ja filmimaterjali ainult kokkuleppel.
- 11.6. Tundlike stseenide (muu hulgas alastistseenid) materjali kasutatakse filmi turundusmaterjalides ainult kokkuleppel näitlejaga.
- 11.7. Tootja ja Näitleja hoiduvad meedias (sealhulgas sotsiaalmeedias) ja avalikkuses teineteise suhtes pahatahtlike avalduste tegemisest ning muust meediategevusest, mis võib kahjustada teise poole huvisid. Käesolevas punktis toodud kokkulepet rikkunud pool kohustub teisele poolele tema nõudmisel hüvitama tekitatud kahju.
- 11.8. Massistseenides osalejaid tuleb teavitada võtteplatsil pildistamise keelust.

12. TÖÖ- JA PUHKEAJA TINGIMUSED

- 12.1. Ühe võttepäeva pikkus ei ületa 10 tundi. Pooled mõistavad, et seoses filmimise omapäradega, muu hulgas ilmastikust, loodusnähtustest või muust sarnasest ettenägematust vajadusest, võivad tekkida olukorrad, kus Näitleja peab tegema ületunde väljaspool varasemalt kokkulepitud graafikut. Sellisel juhul toimub ületundide tegemine ainult kokkuleppel Näitlejaga. Näitlejat ei tohi mingil viisil ebavõrdsest kohelda põhjusel, et ta keeldub ületundide tegemisest.
- 12.2. Ületundide tegemine hüvitatakse Näitlejale rahas. Ületundide eest tasub Tootja alljärgnevalt:
- 12.2.1. esimese ületunni tasu on 1,5-kordne võttepäeva tunnitasu;
- 12.2.2. teise ületunni tasu on kahekordne võttepäeva tunnitasu.
- 12.3. Võttepäeva alguseks loetakse Näitleja grimmi algus, mis on märgitud ettevalmistatud võttegraafikus ning võttepäeva lõpuks loetakse aeg, kui Näitleja ei pea võttepäeval enam ülesandeid täitma, tema grimm ja kostüüm on maha võetud ning Näitlejal on võimaldatud võtteplatsilt lahkuda kas Tootja transpordiga või Näitleja enda korraldatud transpordiga. Võttepäeva hulka ei arvestata Näitleja transpordile kulunud aega võttepaika ja tagasi.

- 12.4. Tallinnast väljaspool oleva võttepaiga puhul algab tööpäev Tallinna piiril ja lõpeb Tallinna piiril.
- 12.5. Lähetuses olles algab ja lõppeb võttepäev hotellis. Võtteplatsile/tagasisõidu aega 30+30 min ulatuses tööaja sisse ei arvestata.
- 12.6. Kui võttepaik asub Näitleja majutuskohast kaugemal kui 40 kilomeetrit (ca 0,5 tundi sõiduteekonna kaugusel), siis võib Näitleja korraldada transpordi oma transpordiga ning kokkuleppel Tootjaga hüvitatakse transpordile tehtud kulutused.
- 12.7. Näitlejal on õigus:
 - 12.7.1. pidada igal võttepäeval vähemalt üks 30-minutiline vaheaeg, kui Näitleja võttepäev kestab rohkem kui neli tundi. Vaheaeg loetakse tööaja osaks;
 - 12.7.2. söögipausile võttepäeval kokku üks tund. Söögipausid ei kuulu tööaja sisse;
 - 12.7.3. pärast pikka sõitu võtteplatsile (s.o enam kui kaks tundi) saada puhkuseks aega vähemalt 30 minutit enne võtte algust. Sega puhkeajaga ei loeta tööaja sisse.
- 12.8. Öövõtte on vahemikus kell 22.00 kuni 6.00. Tootja on kohustatud öövõtte planeeritavast kestusest ja sagedusest Näitlejat teavitama Rollilepingu sõlmimisel.
- 12.9. Kahe tööpäeva vahel peab olema 11 tundi puhkeajaga. Vaba päeva pikkus on 24 tundi, millele eelneb 11 tundi puhkeajaga. Vähemalt viie järjestikuse tööpäeva järel on vähemalt 48 tundi vaba aega, millele eelneb 11 tundi puhkeajaga. Töötaja peab saama korra seitsmepäevase ajavahemiku jooksul puhkeajaga kas 11 + 48 tundi või summeeritud tööaja arvestuse puhul 11 + 36 tundi. Sellest põhimõttest on võimalik teha erand, kui võtted toimuvad väljaspool Eestit lähetusena.

13. ROLLILEPINGU MUUTMISE JA ÜLESÜTLEMISE TINGIMUSED NING TÖÖ TEGEMISEST KEELDUMINE

- 13.1. Tootjal ja Näitlejal on õigus Rollileping üles öelda seaduses ettenähtud alustel ja korras.
- 13.2. Tootjal on õigus Rollileping üles öelda mõjuval põhjusel, mille tõttu ei saa mõlemapoolseid huve järgides eeldada töösuhte jätkamist, eelkõige kui:
 - 13.2.1. Näitleja ei ole pikka aega (so vähemalt üle viie võttepäeva) tulnud toime oma lepinguliste ülesannete ja/või kohustuste täitmisega tervises seisundi tõttu või muudel põhjustel;
 - 13.2.2. Näitleja on hoiatusest hoolimata eiranud Tootja mõistlikke korraldusi või oluliselt rikkunud Rollilepingut;
 - 13.2.3. Näitleja on viibinud tööl joobeseisundis või narkojoobes, sealhulgas jääknähtudes;
 - 13.2.4. töö on katkestatud rahastuse lõppemise/muutmise/katkemise tõttu;
 - 13.2.5. režissöör, operaator, peasoatäitja või muu võtmeisik, ilma kellela ei ole mõeldav töö jätkamine, ei ole ükskõik millisel põhjusel suuteline tööd jätkama;
 - 13.2.6. Näitleja käitumine on vastuolus üldtunnustatud tavadega ning moraalse ja kõlbliste standarditega.
- 13.4. Rollilepingu lõppemine toimub seaduses ettenähtud korras, arvestades Raamlepingus toodud erisusi.
- 13.5. Kui Tööandja ütleb Rollilepingu üles põhjusel, mis ei tulene Näitleja süülisest käitumisest, on Tootja kohustatud tasuma tasu Rollilepingu lõpetamise hetkeks Näitleja tehtud töö eest ning tasuma Näitlejale 30% kokkulepitud töötasust, mille Näitleja oleks saanud, kui Rollilepingut ei oleks üles öeldud.
- 13.6. Näitlejal ja teda esindaval Näitlejate Liidu usaldusisikul on õigus nõuda ning Tootjal on kohustus esitada täiendavaid andmeid Rollilepingu ülesütlemise põhjuste kohta.
- 13.7. Näitlejalt ei saa nõuda varalise kahju hüvitamist, välja arvatud juhul, kui kahju on tekkinud Näitleja raske hooletuse või tahtluse tõttu. Näitleja ei vastuta Tootja ees mitte ühelgi juhul

saamata jäänud tulu või mittevahalise kahju eest, kuid need vastutuse piirangud ei kehti Näitleja raske hooletuse või tahtliku rikkumise korral.

- 13.8. Näitlejal on lisaks seaduses toodud alustele õigus keelduda töö tegemisest, kui:
- 13.8.1. Tootja on muutnud oluliselt ja Näitlejaga kokku leppimata töö aluseks olevat stsenaariumit selliselt, et see ei ole kooskõlas Näitleja usuliste, seksuaalsete, eetiliste või moraalsete põhimõtetega;
 - 13.8.2. Tootja on muutnud töötamise aluseks olevat graafikut selliselt, et Näitlejal ei ole võimalik Rollilepingut täita varem sõlmitud lepingutest tulenevate kohustuste täitmise tõttu;
 - 13.8.3. Näitlejaga eelnevalt kokku leppimata on muudetud töötamise aluseks olevat graafikut või töö tegemise kohta selliselt, et Näitleja isiklikud huvid ei ole ühildatavad uue graafikuga või töö tegemise kohaga;
 - 13.8.4. režissöör, operaator või muu võtmeisik, ilma kellela ei ole mõeldav töö jätkamine, ei ole ükskõik millisel põhjusel suuteline tööd jätkama;
 - 13.8.5. režissööri, operaatori või muu võtmeisiku käitumine on vastuolus üldtunnustatud tavade ja ning moraalsete ja kõlbeliste standarditega.

14. TÖÖTERVISHOIU JA TÖÖOHUTUSE TINGIMUSED

- 14.1. Võttekohtades ning proovi-, grimmi- ja helindamise kohas peab Näitlejale olema tagatud lepinguliste kohustuste täitmiseks tingimused, mis vastavad töötervishoiu ja tööohutuse nõuetele. Grimmi- ja kostüümiruumi õhutamperatuur peab olema vähemalt +18 kraadi.
 - 14.2. Tootja võimaldab Näitlejale psühholoogilist nõustamist läbipõlemise vältimiseks, sh pärast tööalaseid traumaatilisi sündmusi või tavalisest intensiivsema tööperioodi järel.
 - 14.3. Tootja tagab Näitlejale elu- ja tervisekindlustuse kogu võtteperioodi ajaks võtetega seotud õnnetusjuhtumi korral, poliisil peab õigustatud osapooliks olema Näitleja. Näitleja peab Tootjat teavitama asjaoludest, mis võivad muuta kindlustuse tingimusi.
 - 14.4. Näitlejal on õigus keelduda töötamisest:
 - 14.4.1. tingimustes, mis kujutavad ohtu tema elule ja tervisele, näiteks võivad esile kutsuda allergilisi reaktsioone;
 - 14.4.2. kui Näitlejal on psühholoogilised vastunäidustused töötingimuste osas (näiteks kõrgusekartus, teatud foobiad loomade või putukate osas, jms);
 - 14.4.3. kui temperatuur võtteplatsil on selline, mis võib kujutada ohtu näitleja elule ja tervisele. Eelkõige on selleks töötamine enam kui üks tund alla -20 kraadise temperatuuriga kohas või töötamine enam kui üks tund üle +40 kraadise temperatuuriga kohas. Tootja tagab, et võtteplatsil oleks ilmastikule sobivad riided, mida Näitleja saab kasutada, ning koht, kus Näitleja saab ennast vastavalt vajadusel kas soojendada või mis tagab varju.
 - 14.5. Kui Tootja on korraldanud Näitlejale transpordi võtteplatsile ja tagasi, siis Tootja tagab, et sellist transporditeenust osutab isik, kes võib seaduse alusel sellist teenust osutada, on kogenud ja transpordivahendi juhtimiseks piisavalt puhanud.
 - 14.6. Kui võttel on tegemist tervisele kahjuliku ja/või ohtliku olukorraga, on Näitlejal õigus nõuda dublandi kasutamist.
 - 14.7. Kui Näitleja osaleb Kaadris liiklusvahendiga, siis liiklus on suletud, st võtted ei toimu tavaliikluses, lõhke- ja püromaterjali, relva ja erivahendite kasutamisel on võtteplatsil pädev isik ning tagatud on selliste vahendite kasutamise vastavus seadusele.
-

III Näitleja kui esitaja õigustega seotud kokkulepped

15. NÄITLEJA ISIKLIKE JA VARALISTE ÕIGUSTE TEOSTAMINE

- 15.1. Rollilepingu esemeks on üksnes stsenaariumis kirjeldatud ja Rollilepinguga kokkulepitud tegelaskuju esituse teostamine Näitleja poolt. Näitlejal tekivad Rollilepingu täitmisel teose esituse (interpretatsiooni) suhtes autoriõiguse seaduses sätestatud esitaja isiklikud ja varalised õigused. Neid õigusi teostatakse alljärgneval viisil.
- 15.2. Näitleja isiklike õiguste litsentseerimine lepatakse kokku Tootja ja Näitleja vahelises Rollilepingus;
- 15.3. Näitleja varaliste õiguste litsentseerimine lepatakse kokku Raamlepingus.
- 15.4. Näitleja esituse kasutamisel lähtutakse järgmistest tingimustest:
 - 15.4.1. Tootjal on õigus otsustada, kui suurt osa Näitleja töötulemustest kasutatakse filmi lõppversioonis. Juhul kui Näitleja töötulemust filmis üldse ei kasutata, on Tootja kohustatud teavitama Näitlejat vähemalt kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis (näiteks e-posti teel) üks kuu enne filmi esilinastust.
 - 15.4.2. Tootjal on õigus teha käsikirjas muudatusi nii enne filmimist kui ka filmimise ajal. Kui rolli laad muutub tootmises oluliselt (näiteks positiivne tegelaskuju muudetakse negatiivseks) või muutub selle staatus (näiteks tegemist ei ole enam peaosatäitjaga) on Tootja kohustatud teavitama Näitlejat vähemalt kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis (näiteks e-posti teel) üks kuu enne filmi esilinastust.
 - 15.4.3. Tootjal ei ole lubatud dubleerida Näitleja häält eesti keeles, välja arvatud juhul, kui Näitleja on selleks andnud eelneva nõusoleku vähemalt kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.
 - 15.4.4. Tootjal on õigus kasutada fotosid Näitlejast filmis ja filmi klippe, samuti kasutada Näitleja nime filmi plakatitel ja muudel reklaamidel kooskõlas heade tavadega filmi turundamiseks vajalikus ulatuses.
 - 15.4.5. Tootjal on õigus Näitlejale lisatasu maksmata toota ja näidata *Making of*-i, mille eesmärk on filmi reklaamimine, kuid tingimusel, et võttepaigas filmimine on Näitlejaga mõistliku etteteatamisajaga kokku lepitud.
 - 15.4.6. Tootjal on õigus kasutada filmist väljalõigatud stseene või filmi klippe uutes teostes ainult eelneval kirjalikul kokkuleppel Näitlejaga, välja arvatud punktis 15.4.5 ette nähtud juhul.
 - 15.4.7. Tootjal on õigus kasutada fotosid/pilte Kaadrist, kus Näitleja on täielikult või osaliselt alasti, ainult juhul, kui Näitleja on selleks andnud eelneva kirjaliku nõusoleku.
 - 15.4.8. Tootja ei tohi avaldada filmi musta materjali Näitleja eelneva kirjaliku nõusolekuta.
 - 15.4.9. Filmi osi, kus osaleb Näitleja, ei ole lubatud kasutada reklaamides Näitleja eelneva kirjaliku nõusolekuta.
 - 15.4.10. Näitleja fotot/seisvat pilti ei tohi kasutada nii, et see toimiks sponsorite reklaamina. Tootepaigutus Kaadris (*product placement*) saab toimuda mõistlikkuse piires ja eraldi kokkuleppel.
 - 15.4.11. Näitleja loominguga ja tema esituste teksti- ja andmekaeveks kasutamine tehisaru arendamise ja treenimise eesmärgil väljaspool teadusuuringuid on keelatud ilma Näitlejate Liidult vastavasisulist nõusolekut (litsentsi) saamata.
 - 15.4.12. Tootjal puudub õigus luua Näitlejast mistahes digitaalseid koopiaid, see tähendab digitaalselt reprodutseerida või muul viisil kasutada Näitleja häält, välimust või muid isikutunnuseid. Selle õiguse saamiseks kas Filmi loomiseks või muutmiseks või uue digitaalse esituse loomiseks tuleb Tootjal Näitlejate Liiduga eelnevalt läbi rääkida ja kokku leppida täiendavas tasus.

- 15.5. Käesolevas peatükis kokku lepitud kohustused kehtivad ka filmi heliriba osade kohta, mis sisaldavad Näitleja häält.
- 15.6. Kui tekib vaidlus Näitleja esituse õiguste kasutamise eest tasumise või tasu suuruse osas, lahendavad Näitlejate Liit ja Tootja selle vaidluse läbirääkimiste teel. Kui ei õnnestu kokkuleppele jõuda, edastatakse vaidlus lahendamiseks Patendiameti juures asuvale autoriõiguse komisjonile.
- 15.7. Käesoleva Raamlepinguga annab Näitlejate Liit, keda Näitleja on volitanud teostama oma esitusega seotud varalisi õigusi, Klastri liikmele Näitleja esitusi puudutavate esitajate järgmiste varaliste õiguste teostamiseks all-litsentsitava ainulitsentsi (mis välistab Lepingus kokku lepitud tingimustel Näitleja edaspidise õiguste teostada neid varalisi õigusi):
- 15.7.1. esituse salvestamine mis tahes viisil;
- 15.7.2. esituse salvestise üldsusele kättesaadavaks tegemine sellisel viisil, et isikud saavad esitust kasutada nende poolt individuaalselt valitud kohas ja ajal;
- 15.7.3. esituse heli ja kujutise eraldi kasutamine juhul, kui need on salvestatud koos ja moodustavad ühtse terviku;
- 15.7.4. esituse salvestise otsene või kaudne, ajutine või alaline, osaline või täielik reprodutseerimine mis tahes vormis või mis tahes viisil;
- 15.7.5. esituse salvestise levitamine üldsusele;
- 15.7.6. esituse salvestise rentimine ja laenutamine.
- 15.8. Pooled lepivad tasu õiguste litsentseerimise eest kokku lähtuvalt alljärgnevast:
- 15.8.1 Tähtajaga 30.06.2025 täidavad Klastri liikmed Raamlepingu punktis 16 toodud teavitamiskohustust, esitades teabe teoste kohta, mida kasutati aastatel 2023 ja 2024.
- 15.8.2. Pooled alustavad läbirääkimisi litsentsitasu tingimuste osas pärast 30.06.2025 ning lepivad tingimused ja määrad kokku hiljemalt 31.12.2025.

16. TEAVITAMISKOHUSTUS

- 16.1. Rollilepingu alusel Näitleja esitust kasutav Klastri liige on kohustatud Näitlejate Liidule, kes esindab Näitlejat, kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis andma vähemalt kord aastas õigeaegset, asjakohast ja piisavat teavet teose ja esituse kasutamise, kogu saadud tulu ja Näitleja saadaoleva tasu kohta.
- 16.2. Näitlejate Liidul on teavitamiskohustuse raames õigus nõuda lisateavet, mille nõudmist lubab õigustatud juhul autoriõiguse seadus, sealhulgas nõuda dokumentatsiooni esituse kasutamisega seotud tulude ja kulude kohta, kui Näitlejate Liidul on alust arvata, et esitatud andmed ei vasta tegelikkusele. Sellisel juhul valib audiitori Näitlejate Liit oma kulul, tehes valiku võimaluse korral audiitorite hulgast, kes omavad filmivaldkonnas auditeerimise kogemust. Kui audiitorkontrolli tulemusena selgub ebaõigete andmete esitamine, tasub audiitorkontrolliga seotud kulud nende andmete esitaja (s.o Klastri liige).
- 16.3. Teavitamiskohustuse täitmise ja kontrollimise käigus Näitlejate Liidule antav informatsioon on Klastri liikme määratletavas ulatuses konfidentsiaalne. Konfidentsiaalsuskohustus kehtib viis aastat alates informatsiooni saamisest. Näitlejate Liit võib Klastri liikme konfidentsiaalset informatsiooni ilma tema nõusolekuta kolmandatele isikutele teatavaks teha kohtueelses- või kohtumenetluses, samuti Näitlejate Liitu teenindavale advokaadile ja audiitorile ning Näitlejale, keda see informatsioon puudutab.
- 16.4. Klastri liige kohustub Näitlejate Liidule tegema teatavaks hiljemalt kolme kuu jooksul pärast teose esmaesitust:
- 16.4.1. esmaesituse kuupäeva;
- 16.4.2. teose tootmiseelarve koondsumma;
- 16.4.3. ettefinantseeritud osa tootmiseelarvest koondsummana;

- 16.4.4. teose lõppversioonis osalenud Näitlejate nimekirja.
- 16.5. Teavitamiskohustust täidetakse kalendriaasta kohta.
- 16.6. Teavitamiskohustuse tähtaeg on järgmise kalendriaasta 31. mai, arvestades Raamlepingu punktis 15.8.1 toodud erisustega.

IV Lõppsätted

17. VAIDLUSTE LAHENDAMINE

- 17.1. Raamlepingu sõlmimisel ja täitmisel tekkinud vaidlused lahendatakse Poolte vahel läbirääkimiste teel.
- 17.2. Lepingule kohaldatakse Eesti Vabariigi õigust. Kõik Lepingust tulenevad vaidlused lahendatakse läbirääkimiste teel. Kokkuleppe mittesaavutamisel lahendatakse vaidlus esimese kohtuastmena Harju Maakohtus. Juhul, kui vaidlus on autoriõiguse ja autoriõigusega kaasnevate õiguste üle, siis lahendatakse vaidlus autoriõiguse komisjonis ning kui lepitusmenetlus autoriõiguse komisjonis lõpeb kokkulepet saavutamata, lahendatakse vaidlus esimese kohtuastmena Harju Maakohtus.

Eesti Filmitööstuse Klaster	Eesti Näitlejate Liit
Nikolai Mihailišin	Reimo Sagor
juhatuse esimees	juhatuse esimees

Lisa 1: Rollilepingu tüüpvorm